

ILLUSTRACE

CVERNOVKA PO NOVOM

2

arch. Juraj Polyák a arch. Peter Moravčík

arch. Lukáš Kordík

Rozvoj Bratislavy napreduje úžasným tempom. Rastie komplex za komplexom, v širšom centre Blumentál, Stein, Twin City, Zuckermädel, Bezručova residence, ďalej Pri Mýte, Urban Residence, Nuppu, Tehelné pole, Nido a iné menšie. Mesto sa rozrastá o stovky domov a tisícky bytov. Výstavba beží v rýchlych obrátkach a kvantita sa zdá nezabrzdziteľná. Žiadalo by sa porovnať, čo ktorá lokalita priniesie v širšom kontexte, čo ktorá mestská časť znesie, aký bude výsledný efekt. Strategicky výhodné pre organizmus mesta by bolo preveriť ako nový set objektov alebo štvrt' ovplyvnia život ľudí, ktorí

Ing. Milan Murcko, generálny riaditeľ YIT Slovakia

arch. Juraj Benetin z víťazného ateliéru Compass

doc. Lubica Vitková, dekanka FA STU

už v zastavovanej časti mesta žijú, aký bude ich dopad na fungovanie celého mesta. Veď takýto postup je smart. Riešenie drvivej väčšiny stavieb neprechádza takýmto komplexným overením, hoci práve to by identifikovalo zátaž územia (zvýšenie počtu obyvateľov, ich pohyb, samotná prevádzka služieb, zásobovanie, dopravné napojenie, prílev áut) umožnilo predvídať kolízie a tiež dalo šancu zmysluplne koordinovať rozvoj mesta. Akosi automaticky sa presadzuje, že všetko je úžasné a v každom prípade pôjde jednoznačne o zlepšenie existujúceho prostredia. Predpokladom k získaniu novej kvality by malo byť východiskové porovnanie viacerých názorov. Pre vytvorenie takejto názorovej platformy je najlepším nástrojom súťaž. Architektonické súťaže nie sú na Slovensku práve obľúbenou parkeťou, napriek tomu, že architektonická obec aj Slovenská komora architektov ich považuje za správne, vie odborne a zmysluplne napomôcť nielen dobrej úrovni procesu, prispieť k odbornosti výberu, a tak aj ku kvalitnému výsledku. Dokladom záujmu o problematiku je aj inšpiratívna publikácia s názvom *Manuál súťaží návrhov Slovenskej komory architektov*, ktorú minulý rok vydala SKA na základe iniciatívy mladých architektov, predovšetkým Petra Lényiho.

výavo doc. Lubica Vitková a Lukáš Kordík

YIT vyzvala na účasť v súťaži dvanásť slovenských a českých resp. medzinárodných ateliérov: domácich Gutgut, Siebert + Talaš, Vallo Sadovsky Architects, Lubomír Závadný, AI ReSpec Bratislava Kaliského, Ardeline Martina Hrušku, Compass a Kosi. Z českých architektov boli vyzvaní Jakub Cigler Architects, Chybič + Kristof Associated Architects, A69 – architects a britsko-český Bogle Architects.

Členmi poroty zo strany vyhlasovateľa boli:

Ing. arch. Radek Pšenička, predseda poroty, riaditeľ developmentu, YIT Slovakia a.s.,
Ing. Stanislava Paulíková, projektový manažér, YIT Slovakia a.s.,
Ing. arch. Tomáš Baník, manažér architektúry a dizajnu, YIT Slovakia a.s.,

Nezávislí na vyhlasovateľovi:

Ing. arch. Mgr. art. Silvester Černík, autorizovaný architekt SKA, riaditeľ sekcie územného plánovania Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy
Ing. Dušan Pekár, starosta MČ Bratislava – Ružinov
Ing. arch. Lubomír Boháč, autorizovaný architekt SKA, zástupca starostu BA–Staré Mesto
doc. Ing. arch. Lubica Vitková, PhD., dekanka FA STU, autorizovaný architekt SKA
Ing. arch. Jela Plencnerová, autorizovaný architekt SKA, JELA, s.r.o.
Igor Marko MA ARCH ARB, Marko and Placemakers Ltd, United Kingdom,

Vyhlasovateľ súťaže a zároveň majiteľ areálu, spoločnosť YIT Slovakia, sa rozhodol sprístupniť všetky súťažné návrhy verejnosti. Tie boli inštalované vo foyeri Fakulty architektúry STU v Bratislave od 21. februára do 10. marca 2017. V súvislosti s výstavou súťažných návrhov sa 23. februára 2017 uskutočnila aj prednáška, otvorená aj pre verejnosť, v Aule Emila Belluša na FA STU, na ktorej zástupcovia YIT predstavili zámer a koncept celej súťaže.

3

Víťazom sa stal bratislavský ateliér **Compass** v zložení: Ing. arch. Juraj Benetin, Ing. arch. Matej Grébert, Ing. arch. Peter Dostál, Ing. arch. Marcel Vadík, ktorého členovia na spominatej prednáške priblížili ako víťazný návrh vznikol. Víťazný autorský tím podľa poroty priniesol jasné riešenie areálu v zmysle zadania, ale súčasne koncept, ktorý umožňuje ďalší rozvoj lokality. Návrh vyzdvihol pamiatkovo chránený objekt Pradiarne prostredníctvom nového verejného priestoru – námestia. „Víťazný návrh bol najlepší, pretože sa asi ako jediný venoval kontextu. Dokázal prepojiť infraštruktúru s verejným priestorom. Veľkou pridanou hodnotou je najmä veľké námestie, ktoré nás doslova dostalo. V urbanizme je veľmi dôležité mať silnú ideu, na ktorú sa vieme tešiť a toto bola jedna z nich,“ hodnotí člen poroty, uznávaný architekt a urbanista Igor Marko. Návrh štúdia Compass v areáli Cvernovky predpokladá výskovo primeranú mestskú zástavbu, s pozvoľným zvyšovaním smerom od Košickej ulice. Navrhovaná bloková zástavba ponúka vyššiu kvalitu života pre rezidentov, keďže v hustej zástavbe mesta poskytuje vyšší komfort bývania a súkromia, hodnotí v správe k výsledkom súťaže developer. Navrhované riešenie zástavby je otvorené k všetkým okolitým štruktúram, novovzniknuté námestie zvýrazňuje dominantu Pradiarne. Víťazný návrh predpokladá zachovanie objektu Silocentrály, keď o nej uvažuje ako o vstupnom priestore do Pradiarne, čo umožňuje ďalšie zaujímavé využitie oboch objektov v súlade s požiadavkami dnešnej doby. Matej Grébert o prístupe k návrhu povedal: „Snažili sme sa, aby novo navrhovaná štruktúra čo najlepšie zapadla do existujúceho prostredia, aby bola vlúdna. Chceli sme vytvoriť nové kvalitné verejné priestory. Pri pamiatke Pradiarne sme vytvorili nové námestie. Nejde len o hmotu a nové byty, ktoré navrhujeme, ale aby nová výstavba bola prínosom aj pre súčasných obyvateľov. Je to klasická mestská bloková štruktúra, vytvárame nové prechody, pretože areál dnes neumožňuje urobiť si skratku, ktorá je pre mesto úplne prirodzená.“ V súčasnosti spoločnosť YIT Slovakia a ateliér Compass vedú rokovania smerujúce k dopracovaniu štúdie a spracovaniu dokumentácie pre územné rozhodnutie.

2. miesto
Cvernovka, návrh ateliéru A69- architects
Zdroj: A69-architects/YIT Slovakia

3. miesto
Cvernovka, návrh ateliéru Gut Gut
Zdroj: Gut Gut/YIT Slovakia

Cvernovka voľakedy, archívny zdroj

Hoci všetkých desať návrhov bolo zaujímavých, umiestnili sa takto:
2. Miesto získali **A69 – architects**
Autorský kolektív: Boris Radčenko, Prokop Tomásek, Jaroslav Wertig
Spoluautori: Tereza Kupková, Lukáš Komín, Tomáš Koňarik, Pavla Enochová
3. miesto získali **Gut Gut**
Autorský kolektív: Ing. arch. Lukáš Kordík, Ing. arch. Roman Žitňanský, Ing. arch. Števo Polakovič, Ing. arch. Tomáš Vrtek, Ing. arch. Jana Benkova, Ing. arch. Matej Honč, Ing. arch. Alan Prekop, Ing. arch. Simona Tóthová, Ing. arch. Hana Laššová, Ing. arch. Martin Kvitkovský, Ing. arch. Dávid Alena

A špeciálnu cenu získali **Chybik + Kristof Associated Architects**
Autorský kolektív: Ing. arch. Michal Kríštof, Ing. arch. Ondřej Chybík, Ing. arch. Peter Chaban Spoluautori: Ing. arch. Matej Štrba, Ing. arch. Martin Holý, Ing. arch. Thomas Julian Ivanov, Ing. arch. Tomáš Babka, Ing. arch. Adam Jung, Ing. arch. Zuzana Pelikánová, Ing. arch. Jan Stolek, Bc. Iva Mrázková

A nám už len ostáva konštatovať, že bude iste zaujímavé sledovať ako sa celý proces úspešne zavŕši obývaním, užívaním novej mestskej štvrte a najmä dúfať v bezkolízne integrovanie sa komplexu do celého organizmu mesta. Veríme, že sa takýmto objektívnejším procesom spôsobom súťaže inšpirujú aj ďalší developeri a investori.

–ID–
–Foto z prednášky a výstavby Matej Kováč,
Ostatné zdroje: Compass Architekti/YIT Slovakia–

CE ZA AR XV. DOKU- MENTY

15. 3. DVERE
10:00 FASTU Č. 117

CEZAAR 2016 NA FA

Výstava nominácií diel na Cenu za architektúru 2017, ktorú každoročne udeľuje Slovenská komora architektov, sa ohriala vo foyeri Fakulty architektúry vyše mesiaca. Výstava sa konala pod záštitou prezidenta SR Andreja Kisku a bola otvorená vernisážou 15. marca 2017 za účasti predsedu SKA architekta Imricha Pleidela. Výstavu sprevádzala neformálna diskusia zo zákulisia súťaže, ktorej leitmotívom bol význam udeľovania cien za architektúru. Diskusie sa zúčastnili:

- Oľga Miháliková (projektový manažér CEZAAR)
- Roman Rutkowski (predseda poroty CEZAAR 2016, člen poroty CEZAAR 2015)
- Pavol Paňák, (architekt, 1. podpredseda Slovenskej komory architektov, hosťujúci profesor)
- Lukáš Kordík, (architekt, člen poroty CEZAAR 2015/2016)
- Dušan Buran (kunsthistorik, vedúci kurátor zbierok starého umenia SNG, člen poroty CEZAAR 2015)

V ten istý deň v priebehu 15. marca 2017 sa na fakulte dali pozrieť autorské dokumentárne filmy v cykle s názvom „Týždeň súčasnej slovenskej architektúry“, ktoré prezentovali výber nominovaných diel Ceny Slovenskej komory architektov za architektúru CEZAAR 2016. Cyklus dokumen-

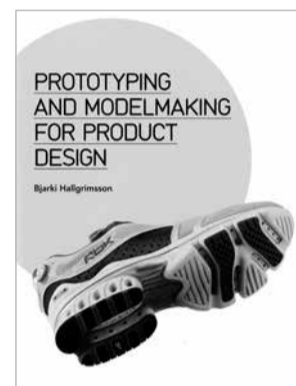
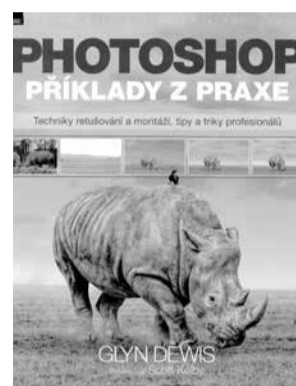
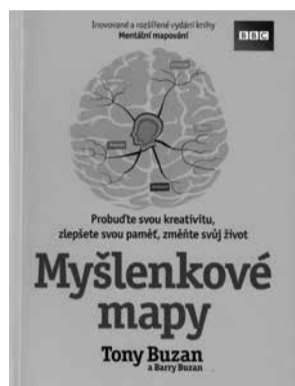

V kategórii Bytové domy víťazne vyšli **Bytové domy Avana v Stupave** ateliéru Architekti.sk, Matúša Poláka, Martina Rezníka, Silvie Kračúnovej a Juraja Makového. V kategórii Občianske a priemyselné budovy si cenu odniesol Richard Murgaš z ateliéru Uniform Architects za **Materskú školu Guliver v Banskej Štiavnici**. V kategórii Obnova a prestavba ocenenie získal Tomáš Bujna za **Interiér rímskokatolíckeho kostola sv. Vavrinca v Brutovciach**. Cenu v kategórii Interiér si odniesli Andrej Olah a Katarína Labáthová za **interiérové riešenie obchodu Slávia v Bratislave**. V kategórii Exteriér cenu získal kolektív autorov Michal Marcinov, Andrej Badin, Zuzana Demovičová, Peter Lény, Ondrej Marko a Marián Lucký za **Pristrešok a lávku na Straníku pri Žiline**.

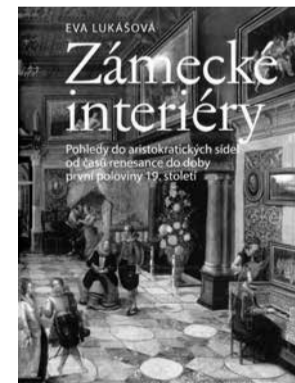
tor tvorilo 5 epizód s autorským komentárom k jednotlivým dielam v šiestich kategóriách: Rodinné domy, Bytové domy, Občianske a priemyselné budovy, Obnova a prestavba, Interiér a Exteriér. Hoci laureáti v jednotlivých kategóriách boli slávnostne vyhlásení 6. októbra 2016 v Staréj Trznici v Bratislave, pripomeňme si tento ročník. Zo 108 prihlásených prác vyberala nominácie na základe fyzických obhliadok medzinárodná porota v zložení architektov: Lukáš Kordík a Štefan Moravčík, Antonín Novák a Jan Šépa (Čechy), Juri Troy (Rakúsko) a výtvarníčky Ilona Németh (Slovensko). Predsedom poroty bol poľský architekt Roman Rutkowski, ktorý zhodnotil tento ročník Cezaara za porotu nasledovne: „*Snažili sme sa nájsť vašu vlastnú identitu, pretože v niektorých častiach architektúry sa stovate až príliš medzinárodnými. Pri tvorbe architektúry je dobré pamätať na to, kto sme, odkiaľ pochádzame a kde sú naše korene. Je dôležité, aby architektúra vznikala z kvalitne organizovaných verejných súťaží. A tie by mali byť podporované vládou, a verejnou správou, či rôznymi inými dotknutými inštitúciami.*“ V kategórii Rodinné domy získali cenu architekti Peter Sercel a Andrej Švec (ateliér a2š) za ich **rodinný dom Pod kalváriou v obci Veľké Útany**.

VÝBER Z NOVINIEK V KNIŽNICI FA STU:

- WINKOVÁ, N. —ed.: Emanuel Hruška a slovenská urbanistická škola. Výber z celoživotného diela optikou troch profesorov architektov urbanistov. Vydavateľstvo Spektrum STU, Bratislava: 2017
- DUHME, D., FRIEDERICH, K. Wine and Architecture. Detail, Mníchov: 2012
- LUKÁŠOVÁ, E.: Zámecké interiéry. Pohledy do aristokratických sídel od časů renesance do doby první poloviny 19. století. Nakladatelství Lidové Noviny, Praha: 2015
- EDWARDS, A.: Upcyclist: Reclaimed and Remade Furniture, Lighting and Interiors. Prestel Verlag, Mníchov: 2015
- HALLGRIMSSON, B.: Prototyping and Modelmaking for Product Design. Laurence King Publishing, Londýn: 2016
- HOUSELEY, L.: The Independent Design Guide. Innovative Products from the New Generation. Thames & Hudson, New York: 2009
- WILKINSON, P.: Design. Vrcholy světového designu 19. a 20. století. Knižní klub, Praha: 2014
- TERRAGNI, E. —ed.: The Design Book. Phaidon Press, Londýn: 2013
- TWEMLOWOVÁ, A.: K čemu je grafický design? Slovart, Praha: 2008
- HUBATOVÁ-VACKOVÁ, L.: Silent Revolutions in Ornament. Studies in Applied Arts and Crafts from 1880–1930. Academy of Arts, Architecture and Design in Prague, Praha 2011
- O'DONNELL, T.: Sketch book. Conceptual Drawings from the World's Most Influential Designers. Rockport Publishers, Beverly, Massachusetts: 2011
- DEWIS, G.: Photoshop. Příklady z praxe. Techniky retušování a montáží, tipy a triky profesionálů. Zoner Press, Brno: 2016
- BUZAN, T., BUZAN, B.: Myšlenkové mapy: Probudte svou kreativitu, zlepšete svou paměť, změňte svůj život. BizBooks, Brno: 2012
- BELBIN, M.: Manažerské týmy: Proč některé uspějí a jiné selžou. Wolters Kluwer ČR, Praha: 2012

INFORMAČNÉ LISTY FA STU BRATISLAVA

ročník 24, 2016/2017, # 7 marec
Prvý raz vyšlo ako Informačný bulletin v marci 1992.

VYDÁVA: FA STU, Námestie slobody č. 19, 812 45 Bratislava
ŠÉFREDAKTORKA: Ing. arch. Irena Dorotjaková
KONTAKT: 0918 665 026, 02 / 57276178
E-MAIL: dorotjakova@fa.stuba.sk
DIZAJN/LAYOUT: Lenka Hámošová, MDes.
FOTOGRAFIE: Mgr. art. Matej Kováč,
Ing. arch. Irena Dorotjaková, archív FA STU
ISSN 1337-2475
REGISTRÁCIA MK: EV 2962/09

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá autor.

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ
UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA ARCHITEKTÚRY